

SPRÁVY A POSUDKY

Kurzy na využívanie databáz Slovenského národného korpusu

Slovenský národný korpus (ďalej SNK) je neoceniteľným zdrojom informácií nielen o výskyte konkrétnych slov v našom jazyku, ale aj o spojeniach, preferovaných gramatických tvaroch, syntaktických konštrukciách a ďalších jazykových javoch. Na vyhľadávanie v korpusových zdrojoch, ktoré aktuálne obsahujú vyše 2,5 miliardy jednotiek, môžu registrovaní používatelia SNK používať nástroj NoSketch Engine známy aj ako Bonito 2. Pre všetkých, ktorí sa chcú naučiť pracovať s týmto nástrojom, ale aj pre tých, ktorí sa chcú zdokonaľiť a vyhľadávať komplexnejšie jazykové informácie, ponúka oddelenie SNK od marca 2013 cyklus prezentácií a praktických seminárov s názvom *Vyhľadávanie v Slovenskom národnom korpuse*. Do konca júla 2013 absolvovalo 7 seminárov dohromady 45 záujemcov z bratislavských aj mimobratisklavských pracovísk. Semináre sú určené pre všetkých, ktorí pracujú so slovom ako takým, s jazykom, s informáciami, ktoré sa v ňom nachádzajú – pre slovakistov, slavistov, lexikografov, etnológov, etnografov, psychológov, učiteľov základných, stredných a vysokých škôl, prekladateľov, študentov filologických, učiteľských, prekladateľských či technických smerov. Podujatia sa konajú spravidla každý druhý týždeň, zameranie seminára v konkrétnom termíne je zverejnené na stránke SNK (http://korpus.sk/workshops_date.html). Každý seminár trvá približne 2 hodiny, účastník pracuje samostatne za počítačom a sám si skúša všetky prezentované funkcie vyhľadávacieho nástroja. Maximálna kapacita seminárov je 7 účastníkov na jedno podujatie, pretože jedným z cieľov je venovať sa účastníkom individuálne. Na každý termín je potrebné sa zaregistrovať (<http://korpus.sk/workshop/>), prihlasovať sa možno už 10 dní pred podujatím. Pozvánku na aktuálne najbližší workshop s odkazom na stránku registrácie nájdete v položke Novinky na stránke SNK.

V rámci cyklu *Vyhľadávanie v Slovenskom národnom korpuse* je v ponuke sedem typov seminárov. Na prvom z nich sa záujemcovia naučia vy-

hľadať v písaných korpusoch na základe všetkých dostupných atribútov, zmeniť zobrazenie vyhľadaných dát podľa potreby, používať filtre, triediace, frekvenčné a kolokačné nástroje a ukladať vyhľadané dáta (seminár *Vyhľadávanie v písaných korpusoch – začiatníci*).

Tí, ktorí majú záujem spoznať a používať hovorené databázy, môžu navštíviť seminár *Vyhľadávanie v hovorených korpusoch – začiatníci*, kde sa predstavia dostupné hovorené databázy, ich štruktúra, vonkajšia a vnútorná anotácia, atribúty vhodné na vyhľadávanie a využívanie už známych funkcií vyhľadávača NoSketch Engine.

Pre pokročilých používateľov korpusu bude pripravený seminár *Vyhľadávanie v korpusoch – pokročilí*, na ktorom ponúkneme záujemcom možnosť riešiť špecifické otázky súvisiace s vyhľadávaním materiálu v korpusoch podľa ich konkrétnych potrieb a cieľov výskumu.

Pre pokročilých používateľov – učiteľov – je určený seminár *Vyhľadávanie v korpusoch pre učiteľov*, ktorého cieľom je ponúknuť učiteľom námety na tvorbu vlastných cvičení a úloh pre žiakov (alebo so žiakmi) na základe databáz SNK.

Precvičiť si nadobudnuté základné znalosti a zručnosti pri riešení konkrétnych zadaní na vyhľadávanie v písaných a hovorených databázach budú môcť pokročilí používatelia v rámci špeciálneho seminára *Vyhľadávanie v korpusoch – cvičenia*.

V budúcnosti oddelenie SNK plánuje ponúknuť aj osobitný seminár zameraný na vyhľadávanie v paralelných korpusoch, kde sa používatelia naučia vyhľadať v paralelných korpusoch slovenských a inojazyčných textov (slovensko-anglický, slovensko-český, slovensko-francúzsky, slovensko-ruský, slovensko-latinský; pripravuje sa slovensko-maďarský a slovensko-nemecký paralelný korpus) a využívať pri výskume aj všetky funkcie vyhľadávacieho nástroja NoSketch Engine.

Seminár *Používanie ostatných databáz SNK* informuje o ďalších databázach SNK (Slovenská terminologická databáza, slovenský WordNet, Historický korpus slovenčiny) a o možnostiach ich efektívneho využívania.

Viac informácií o jednotlivých typoch praktických prezentácií a seminárov sa nachádza na stránke SNK (<http://korpus.sk/workshops.html>).

Oddelenie SNK poskytuje všetky podujatia bezplatne. Rovnako sú bezplatné aj tie semináre, ktoré po dohode so záujemcami realizujú pracov-

níci SNK mimo pracoviska Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV, napr. na základných, stredných a vysokých školách, na akademických pracoviskách a pod. Na základe dohody s danou inštitúciou môžu pracovníci oddelenia SNK pripraviť pre väčšie skupiny záujemcov ktorýkoľvek z ponúkaných seminárov v rozsahu jedného dňa aj viacerých dní.

V prípade záujmu o zorganizovanie workshopu na pracovisku mimo oddelenia SNK možno kontaktovať pracovníkov oddelenia SNK na adrese korpus@korpus.sk.

Katarína Gajdošová

Aký bol 21. ročník celoštátnej súťaže s medzinárodnou účasťou Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko

*Slovenčina, kto ti dal
toľko nežných krás,
že vždy ako potôčik
zažblnkoceš v nás?*

*Slovenčina najdrahšia,
ty si poklad náš.
To preto, že mamkino
srdce v sebe máš.*

Táto báseň Štefana Moravčíka, zhudobnená Milanom Novákom, je mottom celoštátnej súťaže s medzinárodnou účasťou *Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko*. Od roku 1994 každoročne otvára jej slávnostné vyhodnotenie v Nových Zámkoch.

Vyhlasovateľmi 21. ročníka súťaže boli Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR, Matica slovenská, Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, Spolok slovenských spisovateľov, Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, s. r. o., Štátny pedagogický ústav, Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, Vydavateľstvo Matice slovenskej.

Počas školského roka 2012/2013 žiaci základných a stredných škôl zo všetkých kútov Slovenska v básňach či v próze kládli na papier svoje myš-